

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU**MATKAILUALAN KESTÄVÄÄ KASVUA JA DIGITALISAATIOTA
TUKEVA RAHOITUSHAKU**

Sisällysluettelo

1. Tausta	2
2. Rahoitushaku matkailualan kestävyiden ja digitaalisuuden tukemiseen	2
2.1. Rahoituksen kriteerit ja toteutusmalli	2
3. Rahoitus yksittäisten yritysten hankkeille	4
3.1. Rahoituksen edellytyksiä	4
3.2. Tukikelpoiset kustannukset ja rahoituksen määrä	4
4. Rahoitus yhteishankkeille	5
4.1 Co-Innovation Light -yhteishankemalli	5
4.2 Tutkimushankkeet	5
5. Hakeminen	6
5.1 Yritysten rahoitushakemukset	6
5.2. Yhteishankkeiden rahoitushakemukset	7
6. Haun aikataulut	7
7. Lisätiedot	8
LIITE 1: Kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavia hankkeita koskevia kriteereitä	9
LIITE 2: Lisätietoa DNSH-vaatimuksesta ("Do No Significant Harm")	10

1. Tausta

EU:n elpymisvälineeseen liittyvä Suomen kestävän kasvun ohjelma pyrkii vauhdittamaan kilpailukyvyn kehittymistä, investointeja, osaamistason nousua sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Suunnitelman erityisinä kohteina ovat vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen edistäminen.

Pandemian myötä kuluttajien arvot, tarpeet ja tottumukset ovat murroksessa ja muokkaavat matkailuun kohdistuvia odotuksia. Pandemian vaikutuksesta ympäristöllisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja sosiaalisesti vastuulliset toimintatavat sekä digitalisaation hyödyntäminen ovat muodostuneet kuluttajille aiempaakin tärkeämmiksi ja samalla Suomen matkailualan kunnianhimo kestävyys- ja digitalisaation edistämässä on kasvanut. Tilanne on aiheuttanut matkailuelinkeinolle vakavia taloudellisia ja sosiaalisia haasteita sekä epävarmuutta tulevaisuudesta. Pitkäaikaiset investoinnit tulevaisuuteen, kuten kestävä kehitys ja tki-investoinnit, ovat haastavia matkailutoimialan yritysten kamppaillessa olemassaolostaan.

2. Rahoitushaku matkailualan kestävyys- ja digitaalisuuden tukemiseen

Business Finland käynnistää hakuprosessin yritysten ja tutkimusorganisaatioiden tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeiden (tki) rahoittamiseksi. Tavoitteena on nostaa pitkäjänteisesti matkailualan tki-intensiivisyyttä sekä vahvistaa matkailuyritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyötä. Rahoitettavien hankkeiden edellytetään olevan sopusoinnussa kestävä matkailun ja vihreän siirtymän tavoitteiden kanssa sekä edistävän matkailualan digitaalisten ratkaisujen kehittämistä ja hyödyntämistä.

Rahoituksella edistetään erityisesti seuraavia teemoja:

- matkailijoiden viipymän pidentäminen,
- ympärivuotisuus ja
- uudet asiakasryhmät.

Rahoitettavat hankkeet voivat vahvistaa kykyä ymmärtää asiakkaiden tarpeita ja ostokäyttäytymistä sekä kykyä ennakoida ja hyödyntää matkailualaan vaikuttavia muutoksia, kuten esimerkiksi virtuaalimatkailua koskevia innovaatioita. Kehitettävät digitaaliset ja skaalautuvat ratkaisut voivat liittyä matkailutuotteisiin ja -palveluihin, asiakaskokemukseen tai näihin liittyviin arvoketjuihin. Osana hankkeita halutaan nähdä myös uusia ja luovia tapoja ratkaisujen kaupallistamiseen ja ansaintamalleihin liittyen.

2.1. Rahoituksen kriteerit ja toteutusmalli

Rahoitettavia projekteja ei ole rajattu mihinkään tiettyyn teknologia- tai liiketoiminta-alueeseen, mutta niihin jokaiseen on sisällytettävä *Suomen kestävän kasvun ohjelman* mukaisesti digitalisatiokehitystä merkittävästi edistävä elementti. Tavoiteltavien tulosten on tähdättävä Suomen matkailualan nykyisiin käytäntöihin nähden uusien digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen ja soveltamiseen. Hankkeiden tavoitteena on osaltaan tukea digitaalisten toimintatapojen ja teknologian käytön edistämistä matkailutoimialan eri sektoreilla.

Rahoitettavien hankkeiden sisällön osalta keskeisiä kriteereitä ovat niiden innovatiivisuus ja tavoiteltavien tulosten vaikutus Suomen matkailualan kansainväliseen kilpailukykyyn. Projektien valinnassa huomioidaan myös tulosten laajempi hyödynnettävyys matkailualan muiden toimijoiden ja koko matkailun ekosysteemin ja verkostojen kannalta. Rahoitettavaksi valitut tki-hankkeet voivat kytkeytyä kansainväliseen, erityisesti eurooppalaiseen yhteistyöhön ja siten sisältää rajat ylittävää yhteistyötä.

Rahoitus on kilpailtua ja harkinnanvaraista. Kaikki vähimmäiskriteerit täyttävät yritykset eivät saa automaattisesti rahoitusta. Business Finland arvioi aina päätöstä tehdessään yrityksen liiketoimintaa kokonaisuutena: innovatiivisuutta vähintään kansallisesti arvoituna, ratkaisun tuottamaa kilpailuetua, tiimiä ja rahoituksen riittävyyttä. Lisäksi arvioidaan hakijan osaamista ja kyvykkyyttä toteuttaa hanke sekä hankkeen toteutussuunnitelmaa. Projekteja arviotaessa painotetaan myös Suomen kestävän kasvun ohjelman yleisten vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden toteutumista.

Lisätietoja Suomen kestävän kasvun ohjelmasta [Business Finlandin](#) ja [Valtiovarainministeriön sivuilla](#).

Rahoitushaku jakaantuu kahteen osaan:

1) Yksittäisten yritysten hankkeet (kohta 3)

2) Yhteishankkeet (kohta 4)

Hakuihin on käytettävissä rahoitusta yhteensä maksimissaan **4,8 miljoonaa** euroa.

EU:n elpymisvälineessä (Recovery and Resilience Facility, RRF) rahoitettavat toimenpiteet eivät saa aiheuttaa ympäristölle merkittävää haittaa. Jokaisen Suomen kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavan hankkeen on täytettävä ns. "Do No Significant Harm" -vaatimukset (DNSH). Hakijoiden tulee valmistautua vastaamaan DNSH-kysymyksiin pakollisena osana rahoitushakemusta. Lisätietoa DNSH-vaatimuksista on liitteessä (LIITE 2).

Rahanpesulaki ja EU:n rahanpesudirektiivit edellyttävät, että yritys tai yhteisö tunnistaa tosiasialliset edunsaajansa, ilmoittaa heidän tietonsa rekisteröitäviksi ja pitää tiedot ajan tasalla. RRF-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, artikla 22) mukaisesti Business Finlandin on kerättävä varojen lopullisen saajan tosiasiallisesta omistajasta ja edunsaajasta (tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista) seuraavat tiedot: etunimi (etunimet), sukunimi (sukunimet) ja syntymäaika. Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on toimittanut Patentti- ja rekisterihallitukselle tiedot yrityksen tosiasiallisista edunsaajista.

Muita kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavia hankkeita koskevia kriteereitä on kuvattu liitteessä (LIITE1).

EU:n elpymisvälineen puitteissa myönnettävä rahoitus ei korvaa Business Finlandin vakiintuneita rahoitusmahdollisuuksia. Business Finland voi normaalin rahoitusvaltuutensa puitteissa harkita rahoitettavaksi myös tämän haun asettamista kokoluokkakriteereistä poikkeavia (suurempia) tki-hankkeita, jos niillä katsotaan olevan merkittäviä vaikutuksia suomalaisen matkailutoimialan ja ekosysteemien kehittämiseen.

3. Rahoitus yksittäisten yritysten hankkeille

3.1. Rahoituksen edellytyksiä

Rahoitusta voivat hakea taloudellista toimintaa harjoittavat yritykset (Oy, Oyj, Ky, Ay ja Osuuskunta) niiden kokoluokasta riippumatta. Rahoitusta ei kuitenkaan voida myöntää luonnollisille henkilöille, joten toiminimien rahoittaminen ei ole mahdollista. Tässä haussa rahoitusta ei myöskään myönnetä yhdistyksille eikä säätiöille.

Rahoituksen hakijan ei edellytetä olevan matkailualalla itse toimiva yritys, mutta kehittämisen sisällön on oltava suunnattu matkailualan tarpeisiin ja toimialalla sovellettavaksi. Suomen kestävän kasvun ohjelma määrittelee, että rahoitus kohdistetaan matkailun liiketoiminnan ja innovaatioiden kaupallistamista tukeviin tutkimus-, kokeilu- ja kehittämishankkeisiin. Ohjelman mukaan rahoituksen kaksi keskeisintä kohderyhmää ovat Suomen matkailuyritykset ja matkailun tki-toimintaa edistävät korkeakoulut ja tutkimuslaitokset. Alueorganisaatiot eivät ole tämän rahoituksen kohteena ja niille voidaan myöntää rahoitusta vain siinä tapauksessa, että rahoitettujen projektien tuloksia hyödynnetään projektin jälkeen yrityksen omassa liiketoiminnassa matkailijoille tai matkaketjun muille yrityksille myytävänä tuotteina tai palveluina.

Rahoituksen saajalla tulee olla edellytykset kannattavaan liiketoimintaan ja kasvuun. Organisaatiolla tulee olla uskottavat henkilö- ja taloudelliset resurssit kehittämishankkeen toteuttamiseen ja sen tulosten hyödyntämiseen liiketoiminnassaan, esimerkiksi tiimi, jossa vähintään yksi henkilö vastaa täysipäiväisesti liiketoiminnan kehittämisestä.

Rahoitus on de minimis -ehtoista avustusta. EU-asetuksen mukaan yritys ja sen kanssa samaan konserniin tai määräysvaltaan kuuluvat muut suomalaiset yritykset voivat saada de minimis -tukea enintään 200 000 euroa kuluvan ja kahden edellisen tilikauden aikana. Yrityksen on itse seurattava saamansa tuen määrää ja ilmoitettava aiemmin saamansa de minimis -tuki rahoitushakemuksessa. Jos yritys ei ole saanut tukea, ilmoitetaan tuen määräksi 0 euroa.

Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi se, että hakijalla on hakemusta jätettäessä nettorahoitusvarallisuutta (lyhyet saamiset + pankkisaamiset - lyhyet velat) vähintään 50 000 euroa.

Projektien ohjeellinen toteutusaika on enintään 18 kuukautta. Suomen kestävän kasvun ohjelmasta (RRF) tässä haussa rahoitettavien hankkeiden tulee päättyä viimeistään joulukuussa 2024.

3.2. Tukikelpoiset kustannukset ja rahoituksen määrä

Rahoitus on käytettävä kehittämishankkeeseen osallistuvien yrityksen työntekijöiden rahapalkkoihin ja henkilösivukustannuksiin sekä ostettaviin asiantuntijapalveluihin. Lisäksi voidaan hyväksyä laskennallinen muiden kustannusten erä. Muita kustannuksia ovat yleis-, matka-, aine- ja tarvikke-kustannukset, tilavuokrat sekä laiteostot, laitepoistot ja -vuokrat (ml. pilvipalvelut). Business Finland hyväksyy näitä kustannuksia enintään 20 % rahapalkkojen ja ostopalvelujen yhteismäärästä.

Rahoitettavan hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset ovat enintään 100 000 euroa. Business Finland myöntää yritykselle avustuksena rahoitusta 50 % hyväksytyistä kokonaiskustannuksista, joten avustuksen enimmäismäärä on 50 000 euroa. Rahoitus on de minimis -tukea. Myönnetystä rahoituksesta 70 % voidaan maksaa enakkona. Kustannuksia voidaan hyväksyä aikaisintaan siitä päivästä lähtien, kun hakemus on lähetetty Business Finlandiin.

Rahoitusta ei saa käyttää:

- vientiin liittyvään toimintaan eli suoraan vientimääriin, jakeluverkon kuten verkkokaupan perustamiseen ja toimintaan tai muuhun vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin
- operatiiviseen toimintaan kuten tuotantoon, mainontaan, markkinointiin tai myyntiin liittyviin kustannuksiin
- esite- ja ilmoituskuluihin
- investointeihin, korjaus- ja rakentamiskuluihin
- hakemuksen laadinnasta aiheutuneisiin kustannuksiin.

Lisätietoja Business Finlandin rahoitusehdoista: [Yrittäjien de minimis -avustus \(businessfinland.fi\)](https://businessfinland.fi/yrittajien-de-minimis-avustus)

4. Rahoitus yhteishankkeille

Yhteishankkeiden osalta rahoitetaan ensisijaisesti kohdassa 4.1 kuvattuja hankkeita. Toissijaisesti rahoitetaan myös yhden tai useamman tutkimusorganisaation tutkimushankkeita ilman rinnakkaisia yrityshankkeita. Tutkimusorganisaatioille kohdennettavaa rahoitusta voidaan myöntää yhteensä enintään **1,5 miljoonaa** euroa.

4.1 Co-Innovation Light -yhteishankemalli

Business Finland voi myöntää rahoitusta yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteishankkeille. Yhteishankkeessa projektin sisällöstä, tavoitteista ja tulosten käytöstä sovitaan konsortion jäsenten kesken. Kokonaisuuden kuvaus, tehtävä yhteistyö sekä kunkin osapuolen rooli ja vastuut osana konsortiota kuvataan yhteisessä projektisuunnitelmassa. Kaikki osapuolet hakevat erikseen rahoitusta omaan osuuteensa liittyviin kustannuksiin.

- Osallistujina on oltava minimissään kolme yritystä ja yksi tutkimustaho. Vähintään kahdella yrityksellä on oltava oma rahoitettu kehityshanke.
- Yritysten rinnakkaisten kehityshankkeiden hyväksytyt kokonaiskustannukset voivat olla enintään 100 000 euroa ja niitä rahoitetaan maksimissaan 50 000 euron de minimis -ehtoisella avustuksella.
- Hankkeiden arvioinnissa noudatetaan pääosin Business Finlandin Co-Innovation-hankkeiden kriteerejä esimerkiksi aidon yhteistyön ja julkisen tutkimuksen kriteerien osalta. Sen sijaan etenkin yrityshankkeiden tavoiteltavien liiketoiminta- ja vientivaikutusten osalta arviointikriteerejä sovitetaan hankkeiden mitoitusta vastaavalla tavalla.

Osallistuvien yritysten rahoituksen edellytysten ja hyväksyttävien kustannusten osalta pätevät edellä kohdassa 3 kerrotut kriteerit. Tutkimusorganisaatioiden osalta sovelletaan julkisen tutkimuksen kriteerejä ja rahoitusehtoja sekä 70 % rahoitustasoa.

4.2 Tutkimushankkeet

Haussa rahoitusta voidaan myöntää myös tutkimusorganisaatioiden toteuttamille tutkimushankkeille. Hakijana voi olla yksi tai useampi tutkimusorganisaatio yhdessä. Kaikki osallistuvat tahot hakevat erikseen rahoitusta omaan osuuteensa liittyviin kustannuksiin.

- Hankkeissa ei vaadita pakollisena rinnakkaisia yrityshankkeita.
- Ensisijaisesti rahoitetaan ylläalueellisia hankkeita, joissa osallistujia on vähintään kahden maakunnan alueelta.
- Kaikissa hankkeissa on oltava mukana useita siihen aidosti sitoutuneita hyödyntäjäyrityksiä, jotka osallistuvat tutkimuksen ohjaamiseen.
- Hyväksytystä kokonaisbudjetista vähintään 5 % on oltava osallistumisilmoituksen antaneiden ja minimissään kolmen eri hyödyntäjätahon rahoitusta.

Muilta osin tutkimusorganisaatioiden osalta sovelletaan julkisen tutkimuksen kriteerejä ja rahoitusehtoja sekä 70 % rahoitustasoa. Hyödyntäjäyritysten osallistuminen todennetaan annettujen osallistumisilmoitusten perusteella.

Lisätietoja Business Finlandin rahoitusehdoista: [Julkisen tutkimuksen rahoituksen ehdot](#)

5. Hakeminen

5.1 Yritysten rahoitushakemukset

Hakijan ja hakemuksen perustiedot täytetään normaalisti Business Finlandin sähköisessä hakemuskäytännössä.

1. Valitse hakija-välilehdeltä organisaatiosi tyyppi sen kokoluokkaan viitaten: startup/pk-yritys/suuryritys.
2. Valitse rahoituspalvelu -välilehdeltä: Tempo
3. Organisaatio-välilehdellä syötä y-tunnuksesi, sekä anna projektille nimi.
4. Hakemuksen perustiedot -välilehti:
 - Tarkista, että hakemuksen perustiedot, vastuu-, kustannus- ja yhteyshenkilö ovat oikein.
 - RRF-kestävän kasvun ohjelma: Valitse "RRF Matkailu"
 - Vastaa tämän jälkeen projektin osalta ympäristövaikutuksiin liittyviin kysymyksiin. Jokaisen Suomen kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavan hankkeen on täytettävä niin sanotut "Do No Significant Harm" -vaatimukset. EU:n elpymisvälineessä on vaatimus siitä, että mitään toimenpiteet eivät saa aiheuttaa ympäristölle merkittävää haittaa.
5. Yrityksen nykytila: Kuvaa lyhyesti organisaation ja sen toiminnan nykytila. Kerro mitä teette ja milloin toiminta on alkanut. Liitä mukaan korkeintaan 2 kk vanha kirjanpitoajo (tulostilanne ja tase).
6. Kasvuvisio: Kuvaa organisaation tulevaisuuden suunnitelmat, millä tavoin pyritte kehittämään toimintaa lähivuosina ja mitä teette näiden suunnitelmien toteuttamiseksi.
7. Projektin tavoitteet-välilehti: Ohita ensimmäinen kysymys (projektin tavoitteet). Kerro projektin vaikutukset kohdassa, miten hanke edistää rahoituksen saajan ja/tai muiden matkailualan toimijoiden liiketoimintaa. Jos projektissa jatketaan jo aiemmin tehtyä kehittämissuunnitelmia, johon on saatu rahoitusta Business Finlandilta tai ELY-keskukselta, kuvaa miten aiempien projektien tulokset huomioidaan. Vastaa myös kysymykseen projektin toteuttamisesta.
8. Projektin toteutus -välilehti: Anna projektille aikataulu sekä liitä hankkeen projektisuunnitelma .doc formaatissa.

9. Budjetti ja rahoitus: Jaottele projektin kustannukset sekä selvennä omarahoitus.

Huom. Jos useampi yritys hakee rahoitusta samaan hankekokonaisuuteen, jokainen yritys lähettää oman hakemuksensa. Kaikki antavat projektille saman nimen ja mainitsevat yhteistyöstä projektisuunnitelmassa.

5.2. Yhteishankkeiden rahoitushakemukset

Hakijan ja hakemuksen perustiedot täytetään normaalisti Business Finlandin sähköisessä hakemusjärjestelmässä.

- Valitse "Co-Innovation-yhteishanke", jos kyseessä on tutkimusorganisaatioiden ja yritysten välinen Co-Innovation Light -yhteishanke tai useamman tutkimusorganisaation välinen yhteishanke:
 - Yhteishankkeen koordinaattori valitsee "Co-Innovation päähakemus". Mikäli koordinaattori aikoo hakea rahoitusta myös omaan projektiinsa, tulee koordinaattorin päähakemuksen LISÄKSI täyttää "Co-Innovation osallistuja" -hakemus. Päähakemus ei ole rahoitushakemus, vaan osaprojektit kokoava yhteinen osuus. Koordinaattori lisää liitteeksi kokonaisuutta kuvaavan konsortion yhteisen projektisuunnitelman.
 - Yhteishankkeen osallistuja valitsee "Co-Innovation osallistuja".
 - Jos olet yrityksenä liittymässä osaksi Co-Innovation Light -kokonaisuutta, käytä Tempo-hakemus pohjaa ja lisää koordinaattorilta tiedoksi saamasi yhteishanketunnus hakemuksen etusivulle kohtaan: "Jos hakuilmoituksessa pyydetty viitetieto ei löydy ylläolevasta pudotusvalikosta, kirjoita se tähän". Esim. yhteishanketunnus 1234/31/2022.
- Yksittäisen tutkimusorganisaation hankkeessa merkitään hanketyypiksi "Elinkeinoelämän kanssa verkottunut tutkimus".
- RRF-kestävän kasvun ohjelmasta valitaan hakutunniste "RRF Matkailu". Tällöin hakijalle avautuu EU:n kuuteen ympäristötavoitteeseen liittyvä kysymyspatteristo, joka hakijan tulee täyttää huolellisesti.
- Tutkimusosapuolten tulee liittää omaan hakemukseensa hankkeeseen osallistuvien hyödyntäjäyritysten täyttämät "ILMOITUS PROJEKTIIN OSALLISTUMISESTA" -lomakkeet, joissa yritykset kuvaavat näkemyksensä tutkimushankkeen merkittävydestä ja tulosten hyödyntämisestä sekä ilmoittavat mahdollisen antamansa hyödyntäjärahoituksen määrän. Edellä kuvattu ei koske omalla kehityshankkeellaan osallistuvia yrityksiä.
- Projektin nimen on kaikilla osapuolilla oltava muotoa: "RRF Matkailu – [projektin yhteinen nimi]".
- Hakemuspalvelun viimeisen sivun ("Vahvistus ja lähetys") Vapaa saate -kenttään kirjoitetaan, kenen Business Finlandin asiantuntijan kanssa hankkeesta on ennen hakemista keskusteltu.

6. Haun aikataulut

- 1) Yksittäisten yritysten haku käynnistyy **1.3.2022** ja hakemukset on jätettävä viimeistään **29.4.2022**. Päätökset rahoitettavista projekteista tehdään 30.9.2022 mennessä.

2) Yhteishankkeiden osalta haku käynnistyy **4.4.2022** ja päättyy **16.9.2022**. Päätökset rahoitettavista projekteista tehdään viimeistään 31.1.2023.

Tarvittaessa voidaan avata toinen hakukierros keväällä 2023. Päätös asiasta ja sovellettavasta toteutusmallista tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Suomen kestävän kasvun ohjelmasta (RRF) tässä haussa rahoitettavien hankkeiden tulee päättyä viimeistään joulukuussa 2024.

7. Lisätiedot

Yrityshankkeet: ota yhteyttä [asiakaspalveluumme](#) ja jätä viesti tunnisteella "RRF – matkailun innovaatorahoitushaku". Asiantuntijamme ottaa sinuun yhteyttä mahdollisimman pian.

Yhteishankkeet: aki.parviainen@businessfinland.fi

LIITE 1: Kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavia hankkeita koskevia kriteereitä

Suomi noudattaa rahoituspäätöksissä kaikkia voimassa olevia valtioneuvoston päätöksiä ja ohjeistuksia ja ottaa huomioon DNSH:n teknisen ohjeistuksen C(2021) 1054 final. EU:n päästökauppajärjestelmän piirissä olevien hankkeiden osalta arvioitujen kasvihuonekaasujen päästöjen on alitettava vertailuarvo^[1], joka on määritetty ilmaisjaon ehdoksi komission sovellutussäännöissä (EU) 2021/447. Fossiilisten polttoaineiden käyttöä edistäviä hankkeita (ml. jatkokäyttö)^[2]; kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin^[3] ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin^[4] liittyviä hankkeita; sekä sellaisia hankkeita, joissa jätteiden pitkäaikainen loppusijoittaminen voi aiheuttaa haittaa ympäristölle, ei voida rahoittaa.

Hankkeiden pitää täyttää relevantit sitovat EU:n ja kansalliset ympäristömääräykset. Rahoitettavien hankkeiden on täytettävä Do no significant harm -periaatteen teknisen ohjeistuksen 2021/C58/01 mukaiset valinta- ja kelpoisuusehdot sekä elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII toimenpiteessä 015 esitetyt digitaalisen muutoksen edistämistä koskevat kriteerit.

^[1] Mikäli tuetuissa toimissa saavutetut kasvihuonekaasupäästöt eivät ole selvästi sovellettavia vertailuarvoja alhaisempia, on toimitettava perustelut syistä, miksi tämä ei ole mahdollista. Päästökaupan soveltamisalaan kuuluviin toimiin sovellettavat päästöoikeuksien vertailuarvot on annettu komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2021/447.

^[2] Poikkeuksena ovat sellaiset maakaasua käyttävät sähkön- ja/ tai lämmöntuotannon sekä näihin kuuluvan siirto- ja jakeluinfrastruktuurin hankkeet, jotka vastaavat teknisen ohjeen (2021/C58/01) liitteen III ei merkittävää haittaa -periaatetta.

^[3] Rajaus ei koske tämän toimenpiteen toimia laitoksissa, jotka ovat yksinomaan keskittyneet käsittelemään kierrätykseen kelpaamatonta vaarallista jätettä, ja olemassa olevissa laitoksissa, joissa tähän toimenpiteeseen kuuluvien toimien tavoitteena on lisätä energiatehokkuutta, savukaasujen talteenottoa, varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenottoa jätteenpolttolaitosten tuhasta edellyttäen, että toimet eivät lisää laitoksen jätteenkäsittelykapasiteettia tai jatka laitoksen käyttöikä; josta näyttö on esitetty laitostasolla.

^[4] Rajaus ei koske olemassa oleviin mekaanis-biologisiin käsittelylaitoksiin kohdistuvia toimia, mikäli toimien tavoitteena on lisätä energiatehokkuutta tai asentaa jälkikäteen laitoksessa erotellun biojätteen kompostointiin ja anaerobiseen mädätykseen tarkoitettuja kierrätysratkaisuja, edellyttäen että toimet eivät lisää laitoksen jätteenkäsittelykapasiteettia tai laitoksen elinikä; josta näyttö on esitetty laitostasolla.

LIITE 2: Lisätietoa DNSH-vaatimuksesta ("Do No Significant Harm")

Jokaisen Suomen kestäväen kasvun ohjelmasta rahoitettavan hankkeen on täytettävä "Do No Significant Harm" -vaatimukset. EUn elpymisvälineessä (EU's Recovery and Resilience Facility (RRF)) on vaatimus siitä, että mitkään toimenpiteet eivät saa aiheuttaa ympäristölle merkittävää haittaa. Taloudellisen toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa

- a. ilmastonmuutoksen hillinnälle,
 - *jos kyseinen toiminta aiheuttaa merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjä;*
- b. ilmastonmuutokseen sopeutumiselle,
 - *jos kyseinen toiminta lisää nykyisen ilmaston ja odotettavissa olevan tulevan ilmaston haitallista vaikutusta kyseiseen toimintaan tai ihmisiin, luontoon tai omaisuuteen;*
- c. vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväälle käytölle ja suojelulle, jos kyseinen toiminta heikentää
 - *vesimuodostumien hyvää tilaa tai hyvää ekologista potentiaalia, mukaan lukien pintavedet ja pohjavedet; tai*
 - *merivesien osalta ympäristön hyvää tilaa;*
- d. kiertotaloudelle, mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys, jos
 - *kyseinen toiminta aiheuttaa huomattavaa tehottomuutta materiaalien käytössä tai luonnonvarojen kuten uusiutumattomien energialähteiden, raaka-aineiden, veden ja maan suorassa tai epäsuorassa käytössä tuotteiden elinkaaren yhdessä tai useammassa vaiheessa, myös tuotteiden kestävyuden, korjattavuuden, päivitettävyyden, uudelleenkäytettävyyden tai kierrätettävyyden osalta;*
 - *kyseinen toiminta lisää merkittävästi jätteen syntymistä, polttamista tai hävittämistä, lukuun ottamatta kierrätykseen kelpaamattoman vaarallisen jätteen polttamista; tai*
 - *jätteen pitkäaikainen loppusijoitus voi aiheuttaa merkittävää ja pitkäaikaista haittaa ympäristölle;*
- e. ympäristön pilaantumisen ehkäisemiselle ja vähentämiselle,
 - *jos toiminta lisää merkittävästi ilmaan, veteen tai maaperään kohdistuvia epäpuhtauspäästöjä verrattuna tilanteeseen ennen toiminnan aloittamista; tai*
- f. biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelulle ja ennallistamiselle, jos kyseinen toiminta
 - *merkittävästi heikentää ekosysteemien hyvää tilaa ja sietokykyä; tai*
 - *heikentää luontotyyppien ja lajien suojelutilannetta, mukaan lukien unionin edun kannalta merkittävät luontotyypit ja lajit.*

DNSH-lomakkeiden vastausesimerkkejä löytyy mm.:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=FI) s. 16

Suomen kestäväen kasvun ohjelma: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163176> liite 3, sivut 507–510.